

Творчість трубадурів

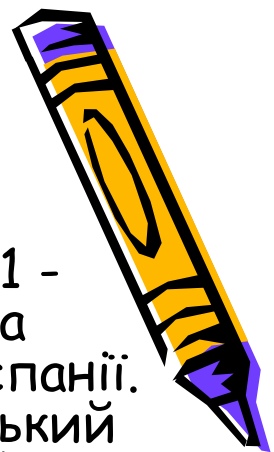

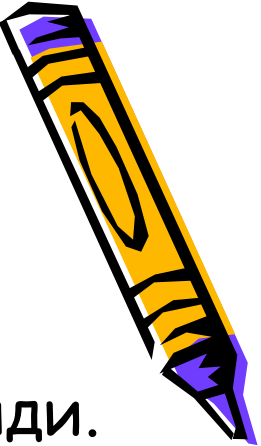
Головною темою стає любов до дами. Її називають куртуазною - прикметами були розробленість, правила. Трубадур (неодружений) закоханий у даму (одружену), що стоїть вище нього на соціальних сходах. Оспівувати даму можна, але вона принципово недоступна. Проте прагнення трубадура (лицаря) нескінченні, це джерело самовдосконалення. Дама стає близькою до Мадонни, вона веде до добра, а церква виявляється ніби ні до чого, що їй зовсім не подобається. Лицар має із дамою договір. Він міг мати сім'ю, дітей, забезпечував їх, але не був зобов'язаний любити. Закохані лицарі одержували нове ім'я сеньяль, це означало, що вони починають нове життя. Дама завжди була під вуаллю, краса неважлива, важливі шляхетність, постава, грація. Вірність, доброта, щедрість - це винагороджується красою, молодістю. Це гра, але гра дуже серйозна (людство вдосконалюється граючи).

Перший відомий трубадур - Вільям граф Пуату (1071 - 1126 рр.) - брав участь у Хрестових походах до Сирії та Арагону, а його батько завозив танцівниць-бранок з Іспанії. Найстародавніші вірші за формою схожі на мавританський заял: їм притаманна східна образність з соловейками й квітами, що пахнуть в ім'я кохання. Вільям вдається до суто арабської чотирирядкової коди. Від заялу цілком могли походити вірале й балада, навіть рондо.

У кожному разі заял відіграв роль у становленні цих нових форм віршування. Наприклад, "Окюсен і Николет" (з Араса) - суміш віршів і прози; вона наближається до традицій арабської літератури. Вражає показова хоробрість щодо пекла, опис імітації бойовища та оповідь про "переховування". За формою її можна порівняти з "Гулістаном" Сааді з Персії та уривками з рукописів, що знайдені у Тун-Хуані (Китай) і датуються V - XI ст.

Витік деяких пісенних жанрів - весняні обряди. Наприклад - пасторела , у якій переповідається про зустріч поета або кавалера з дівчиною-селянкою. Ось як завершується пасторела в одного трубадура:

"Він тричі цілував її, та знову вона неначе загубила мову.

А як вчетверте...- вся вона аж тане:
"Беріть мене, - сказала, - пане".

Трубадури розділяються на дві групи, судячи зі стилю поезії

Trobar leu або plan - використовуючи rims plans або leu (легкі чи прості рими), трубадури складали легку для розуміння поезію.

Trobar clus - позначає "темну" поезію, важку для розуміння. Цей стиль звичайно ховає таємний зміст, добратися до якого можна тільки за допомогою ключа (clau), а іноді потрібний і другий ключ (clau segonda). Цей стиль звався також trobar car, prim, sotil, sobert, escur (новий, витончений, схований, темний). Безладні слова, важкі конструкції і складні рими, усе це повинно було ховати зміст поеми від дурнів (fatz, pecis), але він не вислизне від присвячених (entendens).

Однією з причин цього поділу стилів може бути той факт, що в школах учили риторику, засновану на класичних доктринах: ornatus facilis (наголос на манеру вимови; слова) і ornatus difficilis (наголос на переносні значення: метафори, синекдохи, гіперболи, і т.д.)

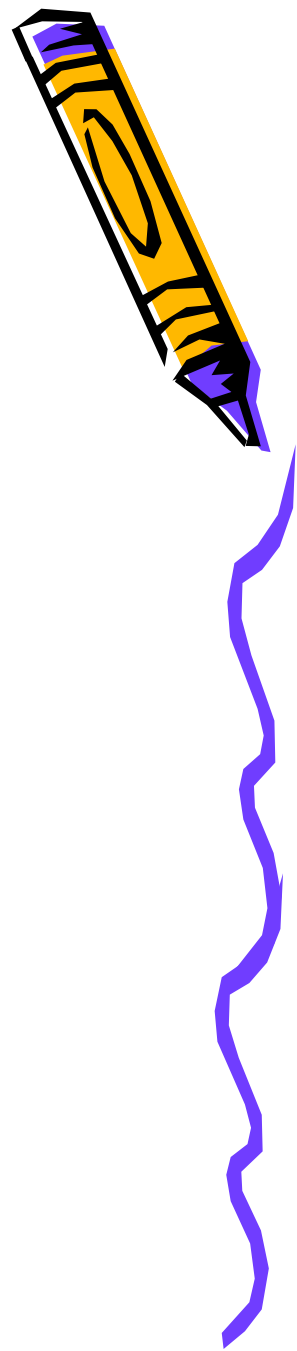

"Роман про Трістана та Ізольду"

Народна легенда про рицаря Трістана та його кохання до Ізольди.

Популярність сюжету про Трістана та Ізольду в Середньовіччі. Реальність і фантастика в романі. Рицарський побут і мораль. Уславлення всепереможного кохання. Психологізм роману.

Віршована реконструкція та прозаїчний переказ роману Ж. Бедьє. Переклад М. Рильським цього переказу. Образи роману у всесвітній літературі.

"Пісня про Роланда"

"Пісня про Роланда" - французький класичний героїчний епос. Історична правда (похід Карла Великого 778 р. за Піренеї) та вигадка в поемі. Боротьба проти іноземців та іновірців за батьківщину провідна тема поеми. Роланд - головний герой епосу. Карл як ідеал державної мудрості. Зрадник Ганелон - антипод Карла і Роланда. Співзвучність "Пісні про Роланда" героїчним епосом інших народів світу. Слов'янські епоси у всесвітній літературі. Місце "Слова о полку Ігоревім" серед героїчних епосів європейського Середньовіччя. Література Київської Русі серед інших літератур європейського Середньовіччя. Жанрові особливості героїчного епосу. Античні та середньовічні героїчні епоси, їхня порівняльна характеристика. Поеднання міфологічних і фольклорних мотивів у лицарському романі. Цикл романів про короля Артура та лицарів "Круглого столу", його головні образи.

РУДАКІ
(бл. 860-941)

Газелі
Газелі, рубаї, бейти

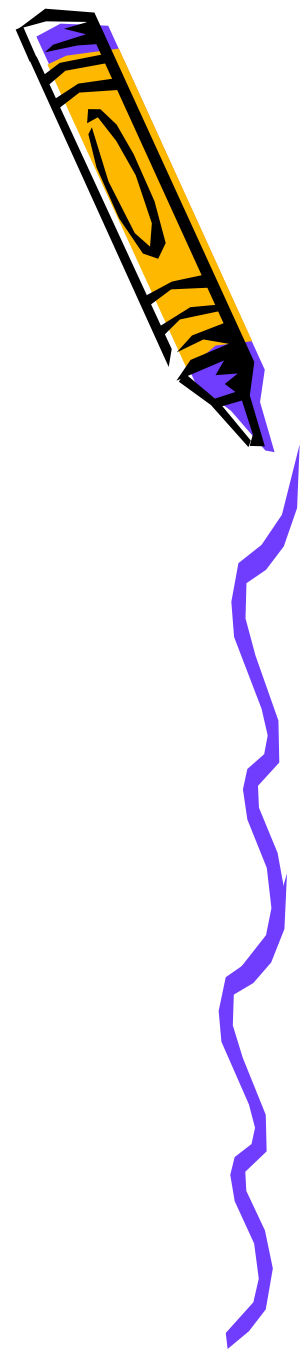
Газелі, рубаї

ОМАР ХАЙЯМ
(бл. 1048 - після 1122)

Рубаї

ГАФІЗ
(бл. 1325 - 1389 або 1390)

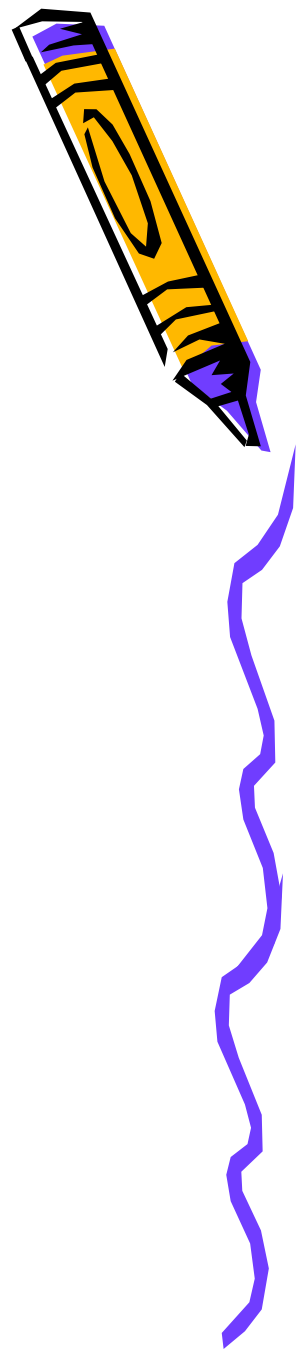
Газелі

Романський стиль

Ознаки романського стилю:

- Переважність напівциркульних склепінь;
- Масивні гладкі стіни;
- Важкі опори;
- Невелика кількість вікон.

Романика в
Червінську на
Віслі, передня
добудова готична,
Польща

м.Павія, церква
Михайла
Архангела,
Італія

Санта марія де ла
П'єве, м.Ареццо,
Італія

м.Шпейер,
Кафедральний собор

м.Бамберг.
Німеччина,
Кафедральний
собор

Марія Лаах, Німеччина

Німеччина,
Марія Лаах,
двір.

Кафедральний
собор, Майнц.
Німеччина

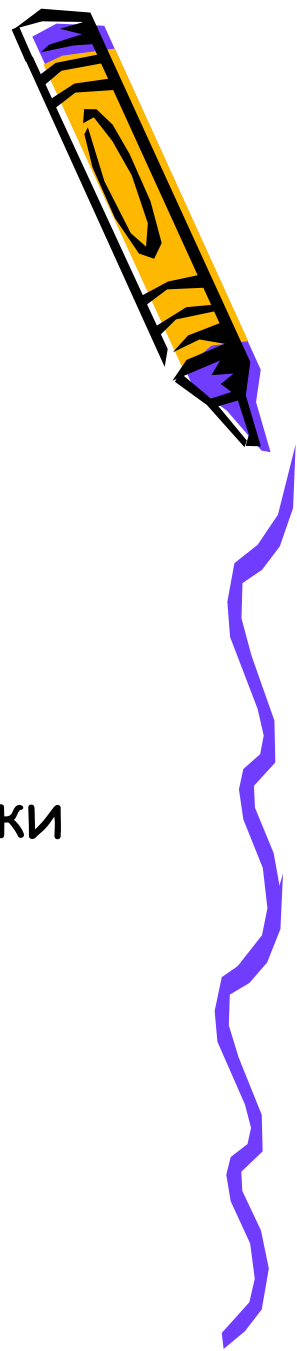
Каен, церква жіночого абатства,
Франція

ГОТИЧНИЙ СТИЛЬ

Ознаки готичного стилю:

- Устремління споруди вгору;
- Велика кількість вікон;
- Гострі, конусні арки;
- Основа готичного будівництва: стрільчаті арки та каркасна система.

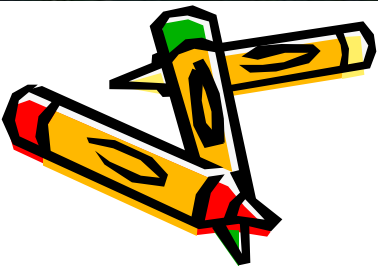

Собор в Шартрі,
Франція

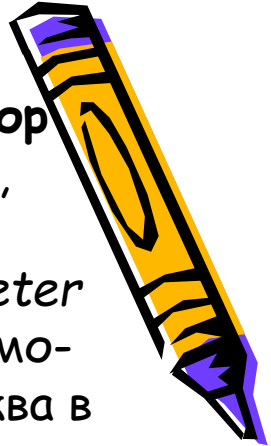
Реймський собор,
Франція

Собор був спланований у XII столітті Морісом де Сюллі. В 1163 році Людовіком VII було закладено перший камінь фундаменту. Будівництво тривало понад сто років. За задумами, він мав поміщати всіх жителів Парижу (10 000 чоловік), але за час будівництва кількість мешканців міста збільшилось у декілька разів. Собор був місцем суспільного життя міста. Купці тут заключали угоди, а світські дами приходили похизуватись своїми нарядами. Також тут обмінювались новинами та плітками. Тут влаштовували танці та карнавали, грали мячем. Під час небезпеки в соборі находили притулок мешканці сусідніх селищ не тільки з своїми пожитками, а навіть і з худобою. Також в соборі професори читали лекції своїм студентам, роблячи перерву під час богослужінь.

Кельнський собор
(нім. *Kölner Dom*, офіційно *Hohe Domkirche St. Peter und Maria*) – римо-католицька церква в Кельні, Німеччина. Тут знаходиться осідок архієпископа Кельнського (на даний момент кардинал Йоахим Мейснер), і парафія підпорядковується адміністрації

Кельнської архидієцезії. Він відомий як пам'ятник християнства та Німецького католицизму зокрема, готичної культури і тривалої віри, і стійкості людей міста в якому він стоїть. Він присвячений Святому Петру і Пресвятій Діві Марії.

Хрестові походи

Перший:

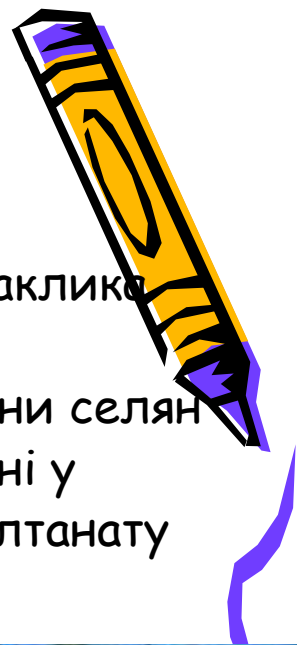
Вперше до походу на Церковному соборі у Клермоні 1095 року закликав Папа Римський Урбан II.

Весною 1096 року, не дочекавшись лицарів, у похід рушили загони селян Франції, Німеччини і Італії. Вони були погано озброєні і недосвічені у військовій справі. У першому ж бою під столицею Нікейського султанату їхню армію знищили турки. Тільки десята частина врятувалася втечею. Весною 1097 року в столиці Візантії зосередилися загони лицарів-хрестоносців.

Лицарі під проводом досвіченого нормана Боемунда Тарентського зібралися восени 1097 року і наступного року захопили Нікею, Едессу, а пізніше Кілікію і Єрусалим (1099). Вони заснували Єрусалимське королівство, а також, Антіохійське князівство, Едеське і Триполійське графства.

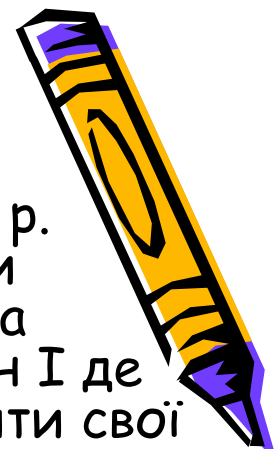
Крім того, тут були організовані чернечо-лицарські ордени іоаннітів, тамплієрів і Тевтонський орден.

Завоювання Єрусалиму хрестоносцями.

Другий:

Використовуючи ідеї священної війни проти невірних („джихаду“), мосульський емір Імад ад-Дін Зенгі у 1137 р. розгромив війська графства Тріполі, і почав загрожувати захопленням прикордонних держав королівства, зокрема Едеського графства. Його тодішній правитель - Жослен I де Куртене (1118-1131) не мав достатньо військ щоб захистити свої землі і місто. Провівши розвідку, у 1144 р. Зенгі розпочав облогу Едесси. Облога міста тривала 28 днів і Едесса була захоплена 25 грудня 1144 року Антіохійський князь Раймунд де Пуатьє (1099-1149) не лише відмовився допомогти у біді своєму сусідові, але під різними приводами затримував загоны, які йшли на допомогу Жослену. Успіх джихаду становив загрозу існуванню усіх держав хрестоносців. Після смерті свого батька Зенгі, Махмуд Нур ад-Дін (Нуреддін) (1146-1179) об'єднав ворогуючих сирійських емірів на боротьбу проти хрестоносців, теж використовуючи гасла джихаду.

Хрестоносці у
Константинополі
(Jean Fouquet, um
1460

Третій:

1187 султан Саладин (Салах ад Дин) розбив хрестоносців і захопив Єрусалим. Відбивати святе місто у третьому поході вирушили зі своїми військами король Франції Філіпп II Август, король Німеччини Фрідріх I Барбаросса і король Англії Річард I Левине Серце.

Саладін та Річард підписали мирну угоду щодо розподілу Святої Землі, включно з Єрусалимом. Хрестоносці заснували Друге Королівство зі столицею в Аккрі (зараз Акко). Проте, фактично єдиним успіхом походу було завоювання Кіпру, який згодом був проданий тамплієрам.

Четвертий:

Був організований не проти турків-мусульман, а проти православної Візантійської імперії. Результатом четвертого походу (1202—1204) були узурпація влади імператора у Константинополі та заснування Латинської імперії.

Решта походів:

У 1212 році окремо був організований похід дітей, що як безгрішні мали відвоювати Єрусалим. До Палестини з Франції та Німеччини відправилося загалом близько 50 000 тис. дітей. Похід закінчився ганебно. Діти частково не витримали труднощів походу, а частково були продані в рабство.

Відбулося ще чотири хрестові походи — усі невдалі (1217—1221, 1228—1229, 1248—1254, 1270). А 1291 року Палестина була завойована султаном Єгипту.

На Першому та Другому Ліонському соборі, за ініціативи Папи Римського активно обговорювалось питання організації Дев'ятого хрестового походу проти монголо-татар. На I Ліонському соборі був присутній митрополит Київський (Архієпископ Руський) Петро Акеревич, що розповів про татарську навалу та закликав європейських князів до організації походу. За рішенням Собору, до Києва та Золотої орди було відправлено посольство П'яно Карпіні.

На другому Ліонському соборі було знову піднято питання щодо організації хрестового походу проти монголо-татар. Проте, розмови щодо Дев'ятого хрестового походу, незважаючи на всі зусилля папи Григорія X, не втілилися в життя. Похід передбачалося здійснити проти Золотої Орди в союзі з ільханідом Абаком, представник якого на соборі в знак серйозності намірів хана прийняв хрещення

